

5. Надавати доступ до мережі Інтернет у локальних мережах майданчиків факультету заочно-дистанційного навчання з власних серверу та роутеру локальної мережі університету високошвидкісними каналами мережі УРАН (за умов підключення майданчиків до даної мережі).

6. Створити *Grid*-інфраструктуру університетської системи дистанційної освіти.

7. Отримати доступ до віддалених центрів суперкомп'ютерних обчислень і наукових даних.

Таким чином, використання телекомунікаційних рішень науково-освітньої мережі УРАН для потреб дистанційного навчання в університеті дозволить створити якісно нове науково-освітнє телекомунікаційне середовище дистанційного навчання, базоване на досягненнях волоконно-оптичних, електронних, нано- та *Grid*-технологій.

НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІРТУАЛЬНО-ТРЕНІНГОВОЇ СИСТЕМИ *SITA* В РАМКАХ ПОБУДОВИ ПОРТАЛУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Є.І. Іоченко, к.т.н., доцент;

С.А. Орищенко, к.т.н., доцент;

Г.В. Карнаухова, доцент

Полтавський університет споживчої кооперації України

У Полтавському університеті споживчої кооперації України розроблено програмне забезпечення з метою запровадження віртуально-тренінгової системи самостійної роботи студентів. Ця програмна оболонка під назвою *SITA* призначена для створення та розміщення у локальній мережі університету і супроводу електронних навчальних комплексів з різних дисциплін. Основні методологічні принципи її роботи сформовані групою провідних викладачів університету на основі вивчення структури схожих зарубіжних і вітчизняних програмних аналогів ще у 2001 р.

Застосування системи *SITA* надає студентам доступ до автоматизованих навчальних курсів (навчально-методичних комплексів) з різних дисциплін у локальній мережі університету. Студенти мають доступ до системи за власними логінами та паролями з будь-якої комп'ютерної аудиторії як під час планових занять, так і у часи самостійної роботи. Зміст навчально-методичного забезпечення у системі *SITA* дозволяє студентам вивчати лекційний матеріал, отримувати рекомендації щодо виконання, оформлення, захисту практичних робіт та лабораторних занять, перевірити свої знання (вхідне та вихідне тестування), ознайомитись з довідковими матеріалами, літературою, питан-

нями, які виносяться на заліки та іспити з дисциплін викладених у системі.

Переорієнтація освіти України на загальноєвропейські стандарти, обов'язковість дотримання вимог Болонської декларації (у тому числі щодо збільшення часу на самостійне вивчення дисциплін), швидкий розвиток інноваційних телекомунікаційних, електронних, нано- та *Grid*-технологій, збільшення контингенту студентів факультету заочно-дистанційної освіти вимагає відповідної модернізації та подальшого розвитку віртуально-тренінгової системи *SITA* з метою підвищення якості дистанційного навчання.

Враховуючи вищевикладене, наведемо основні етапи та напрями модернізації віртуально-тренінгової системи *SITA* з метою підвищення ефективності дистанційного навчання.

1. Забезпечення доступу до електронних ресурсів віртуально-тренінгової системи *SITA*, розміщених у локальній мережі університету, студентам факультету заочно-дистанційної освіти через *VPN* – підключення з мережі Інтернет.

2. Адаптація навчально-методичних курсів, розміщених у віртуально-тренінговій системі *SITA*, до рівня сучасних вимог з організації дистанційного навчання:

- мережеву реалізацію інтерактивної взаємодії між викладачем і студентом у режимі діалогу (*on-line*);
- можливість дистанційного тестування знань студентів;
- можливість проходження віртуального лабораторного практикуму;
- можливість самостійного вивчення дисциплін за електронними підручниками.

3. Використання телекомунікаційних рішень науково-освітньої мережі УРАН для організації високошвидкісного доступу до віртуально-тренінгової системи *SITA* студентам факультету заочно-дистанційної освіти.

4. Розміщення ресурсів віртуально-тренінгової системи *SITA* на порталі дистанційної освіти, віртуального Університету споживчої кооперації України, що планується.

5. Удосконалення віртуально-тренінгової системи *SITA* в рамках розвитку порталу дистанційної освіти:

- розробка *web*-орієнтованих віртуальних лабораторних і практичних занять із застосуванням Java-технологій;
- реалізація мережевого доступу до реального лабораторного устаткування;
- надання можливості контролю успішності студентів їх батькам;
- організація автоматизованої перевірки виконання завдань студентів;
- створення «віртуальних груп» (оперативна взаємодія студентів між собою).

Таким чином, проведення модернізації віртуально-тренінгової системи *SITA* дозволить використовувати в якості одного з основних елементів порталу дистанційної освіти віртуального університету, що значно підвищить ефективність навчання студентів факультету заочно-дистанційного навчання.

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

М.А. Кудрик, к.б.н., доцент

К.П. Стебліна, старший викладач

Полтавський університет споживчої кооперації України

Національна доктрина і концепція державної програми розвитку освіти України передбачають реформування вищої освіти в напрямі пошуку шляхів розвитку особистостей студента і викладача, перетворення студента з об'єкта на суб'єкт навчальної програми.

В організації навчально-виховного процесу значно збільшується кількість годин, відведених для самостійної роботи студентів (СРС). Зміна акцентів у розподілі аудиторних годин вимагає вирішення певних проблем, які виникають у практичній роботі з модернізації вищої освіти і є предметом обговорення у науково-педагогічних колах.

Процес модернізації української вищої освіти на шляху інтеграції до Європейського освітнього простору по-новому ставлять питання щодо ролі та критеріїв професійної підготовки майстерності викладача. Досить високим є вимоги до кадрового забезпечення ВНЗ при ліцензуванні та державній акредитації спеціальностей.

Професійна майстерність викладача, методичне та інформаційне забезпечення, форми й методи контролю результатів є головними чинниками впливу на якість самостійної роботи студентів. передумовою їх дії є формування у студентів відповідальності за своє навчання, позитивна мотивація і самостійність подолання споживацької психології у навчанні. Формування таких змін у внутрішньому світі студентів можливе в результаті використання інноваційних технологій навчально-виховної роботи, що базується на високому рівні професійної педагогічної майстерності викладачів.

Професійна педагогічна майстерність – це мистецтво викладача навчати, виховувати та розвивати студентів, що забезпечується комплексом його професійно-особистісних якостей та творчим рівнем самоорганізації науково-методичної діяльності.

Професійна майстерність викладача є комплексною складовою особистості і крім освітніх цінностей: науково-педагогічної, науково-фахової, виховної роботи, включає: талант, покликання, інте-

лігентність, толерантність, щирість світосприйняття, громадську активність, внутрішню мотивацію соціальної значущості фаху педагога, рівень задоволення результатами праці тощо. Відсутність однієї з цих складових може значно знизити рівень професійної педагогічної майстерності.

Рівень наукової фахової роботи за спеціальністю або науковим напрямом визначає тільки потенціальні можливості, але не гарантує досягнення високої професійної педагогічної майстерності на освітнянській ниві. Наукова кваліфікація полегшує сприйняття науково-педагогічної діяльності певного рівня та визначає напрям навчальних дисциплін, де найбільш повно розкривається компетентність науковця. Від наукової роботи за фахом залежить загальний науковий рівень його навчального курсу.

Науково-методична робота – найбільш містка складова майстерності викладача. Рівень забезпеченості курсу якісними методичними матеріалами, що стимулюють активність і самостійність студентів у розв'язанні професійних навчальних завдань і спрямовані на розвиток діалогових форм навчання, свідчать, що викладач досконало володіє і розвиває освітнянські цінності.

Професіоналізм викладача залежить від рівня лекторської майстерності, особливо в умовах посилення ролі і збільшення обсягів самостійної роботи студентів.

Культура мови, володіння професійною термінологією, справедливість, вимогливість, педагогічний такт, витриманість і толерантність у процесі дискусії при відповідях студентів, уміння зняти напруження і стомленість аудиторії є компонентами професійної майстерності.

Професійна педагогічна майстерність викладача є вихідною передумовою посилення самостійної роботи студентів. У посиленні ефективності самостійної роботи студентів роль оновлення педагогічної майстерності є вирішальною.

Систематичний модульний контроль забезпечує зворотній зв'язок, допомагає викладачам визначити рівень і обсяг реалізації навчальних завдань, у тому числі, самостійної роботи, особисте ставлення і зацікавленість студента до дисципліни. Одночасно системна перевірка рівня знань студентів розвиває пізнавальну самостійність і самооцінку, змушує конспектувати лекцію і рекомендовану літературу.

Глобалізація освіти і Болонський процес, використання сучасних інформаційних технологій і дистанційне навчання суттєво зменшує характер роботи викладача, організацію навчально-виховного процесу, методичне забезпечення дисципліни. Впровадження різних факторів посилення ролі самостійної роботи студентів, підвищення якості навчання допоможуть інтеграції вищої освіти України в європейський освітній простір на принципах Болонської декларації з урахуванням існуючих здобутків національних системи освіти.